

บทที่ 4 การส่งเสริมการท่องเที่ยวของรัฐ

การส่งเสริมการท่องเที่ยวของประเทศไทย เริ่มจากพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระกำแพงเพชรอัครโยธิน เมื่อครั้งทรงดำรงตำแหน่งผู้บัญชาการรถไฟ ได้จัดตั้งแผนกโฆษณาของการรถไฟ เมื่อปี พ.ศ. 2467 ทำหน้าที่เผยแพร่ประเทศไทยให้เป็นที่รู้จักแก่ชาวต่างประเทศ รวมทั้งรับรองและอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเยือนประเทศไทย แม้ทรงย้ายไปดำรงตำแหน่งเสนาบดีกระทรวงพาณิชย์และคมนาคม ก็ยังคงดำเนินการส่งเสริมการท่องเที่ยวต่อไป นับได้ว่าพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระกำแพงเพชรอัครโยธิน ทรงเป็นผู้ริเริ่มส่งเสริมการท่องเที่ยวของประเทศ

พ.ศ. 2479 กระทรวงพาณิชย์และคมนาคมได้รับอนุมัติให้ดำเนินโครงการบำรุงอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในประเทศสยาม โดยมีแผนงานและวัตถุประสงค์ที่สำคัญ 3 ประการ คือ การโฆษณาชักชวนนักท่องเที่ยว การรับรองนักท่องเที่ยวและการบำรุงสถานที่ท่องเที่ยวและที่พัก ถือเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างเป็นทางการ โดยได้รับงบประมาณจากรัฐบาล ซึ่งกระทรวงพาณิชย์และคมนาคมได้มอบหมายให้แผนกส่งเสริมพาณิชย์และท่องเที่ยว กรมพาณิชย์ดำเนินการ

พ.ศ. 2492 กรมโฆษณาการสำนักนายกรัฐมนตรี ได้ทำความตกลงกับกระทรวงคมนาคม (กระทรวงพาณิชย์และคมนาคมเดิม) ขอโอนกิจการส่งเสริมการท่องเที่ยวมาขึ้นอยู่กับกรมโฆษณาการสำนักนายกรัฐมนตรี เรียกส่วนงานนี้ว่า “สำนักงานส่งเสริมการท่องเที่ยว” ต่อมาได้รับการยกฐานะขึ้นเทียบเท่ากองโดยพระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบราชการกรมโฆษณาการในสำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ. 2493 เรียกว่า “สำนักงานท่องเที่ยว”

การส่งเสริมการท่องเที่ยวของรัฐได้ขยายบทบาทกว้างขวางขึ้น เมื่อมีการจัดตั้ง “องค์การส่งเสริมการท่องเที่ยว (อ.ส.ท.)” ขึ้นเป็นหน่วยงานอิสระ โดยพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การส่งเสริมการท่องเที่ยว พ.ศ. 2502 ในสมัยจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ เป็นนายก

รัฐมนตรี ทั้งนี้เพราะได้เล็งเห็นผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ ที่จะได้รับจากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เนื่องจากประเทศไทยมีทรัพยากรมากมายหลากหลายที่พร้อมจะพัฒนาเพื่อการท่องเที่ยว ประกอบกับประชาชนคนไทยมีความเป็นมิตรไมตรี มีวิถีชีวิต ศิลปวัฒนธรรม และประเพณีที่น่าสนใจ ล้วนเป็นสิ่งดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาเยือน หากได้รับการส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างจริงจัง

พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การส่งเสริมการท่องเที่ยว (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2506 กำหนดให้ อ.ส.ท. มีตราสัญลักษณ์เป็นรูปพระปรางค์วัดอรุณราชวราราม เบื้องบนเป็นรูปเครื่องบินบินผ่านพระปรางค์ เบื้องล่างเป็นรูปเรือพระที่นั่งสุพรรณหงส์อยู่ในวงกลมขอบวงกลมด้านบนมีอักษร อ.ส.ท. ด้านล่างมีอักษร Tourist Organization Thailand และให้เดิมคำว่า "แห่งประเทศไทย" ต่อท้าย องค์การส่งเสริมการท่องเที่ยว

การส่งเสริมการท่องเที่ยวของรัฐในยุค อ.ส.ท. ระยะแรก จะเป็นการเผยแพร่โฆษณาการท่องเที่ยวเป็นหลัก โดยเฉพาะการเผยแพร่โฆษณาประเทศไทยให้เป็นที่รู้จักและสนใจแก่ชาวต่างประเทศ เพื่อชักจูงให้ชาวต่างประเทศเดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทย และเริ่มมีการจัดกิจกรรมเพื่อการท่องเที่ยวเป็นครั้งแรก ได้แก่ การจัดงานแสดงของช่างและจัดนำเที่ยวระยะไกลด้วยขบวนรถไฟพิเศษ เพื่อพานักท่องเที่ยวไปชมงานแสดงของช่างที่จังหวัดสุรินทร์ นับเป็นงานที่ได้รับการกล่าวถึงอย่างกว้างขวางจากนักท่องเที่ยวต่างประเทศและได้ยึดเป็นแนวปฏิบัติมาจนถึงปัจจุบัน โดยจังหวัดสุรินทร์ยังคงจัดงานแสดงของช่างเป็นประจำทุกปี

ในด้านการพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว มีการจัดอบรมมัคคุเทศก์เป็นครั้งแรกในปี พ.ศ. 2504 โดยความร่วมมือระหว่างองค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวและคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ต่อมาได้ขยายไปสู่สถาบันอุดมศึกษาต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนทั่วประเทศ จัดอบรมมัคคุเทศก์ต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน

ปี พ.ศ. 2519 เริ่มมีการพัฒนาการท่องเที่ยวให้เป็นรูปแบบและมีระบบมากขึ้น โดยการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศ (National Plan on Tourism Development) นับเป็นแผนพัฒนาการท่องเที่ยวฉบับแรกของประเทศ ซึ่งมีการกำหนดการพัฒนาการท่องเที่ยวในส่วนต่างๆ ที่สำคัญอย่างครบถ้วน อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเริ่มมีบทบาทในการสร้างรายได้เข้าประเทศ และช่วยลดการขาดดุลการค้าระหว่างประเทศ ต่อมาในปี พ.ศ. 2520 รัฐบาลได้บรรจุแผนพัฒนาการท่องเที่ยวเข้าไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจ

และสังคมแห่งชาติฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2520-2524) เป็นครั้งแรก โดยกำหนดเป้าหมายไว้ชัดเจนว่าในสิ้นปี พ.ศ. 2524 ประเทศไทยจะมีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวรวม 2.2 ล้านคน และมีรายได้จากการท่องเที่ยว รวม 11,700 ล้านบาท

เพื่อที่จะบรรลุถึงเป้าหมายที่กำหนดไว้ รัฐบาลได้พิจารณาพัฒนาหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการท่องเที่ยวให้มีอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบกว้างขวางมากขึ้น จึงได้ดำเนินการยกฐานะจาก องค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (อ.ส.ท.) :

Tourist Organization Thailand เป็น “การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.): Tourism Authority of Thailand (TAT)” และขยายขอบเขตอำนาจหน้าที่เพิ่มขึ้นตามพระราชบัญญัติการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2522 โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ส่งเสริมการท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวตลอดจนการประกอบอาชีพของคนไทยในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว
2. เผยแพร่ประเทศไทยในด้านความงามของธรรมชาติ โบราณสถาน โบราณวัตถุ ประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม การกีฬา และวิวัฒนาการของเทคโนโลยี ตลอดจนกิจการอย่างอื่นอันจะเป็นการชักจูงให้มีการเดินทางท่องเที่ยว
3. อำนวยความสะดวกและความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว
4. ส่งเสริมความเข้าใจอันดีและความเป็นมิตรไมตรีระหว่างประชาชนและระหว่างประเทศ
5. ริเริ่มให้มีการพัฒนาการท่องเที่ยว และเพื่อพัฒนาปัจจัยพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยว

การส่งเสริมการท่องเที่ยวของประเทศได้รับการพัฒนากว้างขวางยิ่งขึ้น มีการดำเนินการโครงการต่าง ๆ สนับสนุนให้อุตสาหกรรมท่องเที่ยวของประเทศขยายตัวอย่างรวดเร็ว อาทิเช่น

รัฐบาลได้ประกาศให้ปี 2523 เป็นปีท่องเที่ยวไทย (Visit Thailand Year) โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริม และชักจูงนักท่องเที่ยวต่างประเทศให้เดินทางมาท่องเที่ยวประเทศไทยมากขึ้น รวมทั้งส่งเสริมให้คนไทยเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศ โดยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ จัดงานแสดงศิลปวัฒนธรรมตามภูมิภาค และจัดงานเทศกาลเที่ยวเมืองไทยเป็นครั้งแรกที่กรุงเทพมหานคร ได้รับความสนใจจากประชาชนจำนวนมากและได้จัดต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน มีผลให้การส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในประเทศแพร่หลายยิ่งขึ้น

เมื่อคราวสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ครบ 200 ปี พ.ศ. 2525 มีการจัดกิจกรรมเพื่อการเฉลิมฉลองมากมาย ทั้งด้านงานแสดงทางศิลปวัฒนธรรมและงานพระราชพิธีสำคัญ จูงใจให้ชาวต่างประเทศเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวประเทศไทยเพิ่มมากขึ้น ประกอบกับสมาคมด้านการท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่สำคัญ 2 สมาคมจัดประชุมใหญ่ประจำปีในประเทศไทย โดยสมาคมนักเขียนอเมริกาซึ่งมีสมาชิกเป็นบรรณาธิการสื่อมวลชนและช่างภาพประจำนิตยสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ได้มาจัดการประชุมในช่วงปลายปี พ.ศ. 2524 ถือเป็นโอกาสดีที่จะได้แนะนำและโฆษณาเผยแพร่ประเทศไทยผ่านสื่อมวลชนดังกล่าว เมื่อถึงปีสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปี สมาคมส่งเสริมการท่องเที่ยวภูมิภาคแปซิฟิกได้เลือกประเทศไทยเป็นสถานที่จัดประชุมใหญ่ประจำปี ซึ่งมีผลต่อการเผยแพร่โฆษณาด้านการท่องเที่ยวของประเทศ

ปี พ.ศ. 2530 ได้มีการประกาศให้เป็นปีท่องเที่ยวอีกครั้งที่ 2 ทั้งนี้เพื่อร่วมเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 5 รอบ มีการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์งานพระราชพิธีต่าง ๆ รวมทั้งกิจกรรมที่จะจัดในปีท่องเที่ยวไทยเป็นปีพิเศษทั่วประเทศ จูงใจให้เกิดกระแสของการเดินทางท่องเที่ยวทั้งประชากรภายในประเทศและชาวต่างประเทศที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวประเทศไทย

ช่วงปี พ.ศ. 2538-2539 รัฐบาลได้จัดงานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช เสด็จเถลิงถวัลย์ราชสมบัติครบ 50 ปีบริบูรณ์ ในวันที่ 9 มิถุนายน 2539 ซึ่งถือเป็นรัชสมัยที่ยาวนานที่สุดของประวัติศาสตร์ไทย รัฐบาลจัดให้มีงานเฉลิมฉลองกาญจนาภิเษก โดยมีงานพระราชพิธีและกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติมากมาย

ในช่วงเวลา 2 ปี ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2538 - วันที่ 31 ธันวาคม 2539 ประกอบกับ มีการจัดงานแข่งขันกีฬาซีเกมส์ครั้งที่ 18 ที่จังหวัดเชียงใหม่ซึ่งเป็นเมืองท่องเที่ยวที่สำคัญ ในเดือนธันวาคม 2538 ต่อเนื่องมาปี พ.ศ. 2539 มีงานสมโภชเชียงใหม่ 700 ปี CHIANGMAI 700th ANNIVERSARY CELEBRATION 1996 ซึ่งมีการจัดงานเทศกาลประเพณีที่ยิ่งใหญ่ตลอดปี เพื่อเฉลิมฉลองเมืองหลวงแห่งอาณาจักรล้านนาที่ก่อตั้ง ยืนยาวมาถึง 700 ปี ในช่วงเวลาดังกล่าวมีนักท่องเที่ยวต่างประเทศเดินทางมาท่องเที่ยว ประเทศไทยจำนวนมาก

นอกจากจะมีงานเฉลิมฉลองในวาระสำคัญ ยังมีการจัดประชุมสมาคมท่องเที่ยวระดับชาติถึง 3 งานใหญ่ ได้แก่ PATA Annual Conference ของสมาคมส่งเสริมการท่องเที่ยวภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก : Pacific Asia Travel Association : PATA ระหว่างวันที่ 15-25 เมษายน 2539 ASTA World Congress 1996 ของสมาคมบริษัทนำเที่ยวแห่งอเมริกา : America Society of Travel Agents : ASTA ระหว่างวันที่ 8-12 ตุลาคม 2539 และ UFTAA World Travel Congress 1996 ของสมาพันธ์สมาคมบริษัทนำเที่ยวนานาชาติ : Universal Federation of Travel Agents Association : UFTAA ระหว่างวันที่ 13-18 ตุลาคม 2539

การที่ประเทศไทยได้รับเลือกให้เป็นสถานที่จัดงานประชุมการท่องเที่ยวระดับชาติดังกล่าว นอกจากจะทำให้มีผู้ประกอบการและตัวแทนธุรกิจนำเที่ยวจำนวนมากมาหลายพันคนเดินทางเข้ามาร่วมประชุม ยังเป็นบทพิสูจน์ศักยภาพในการรองรับการประชุมระดับชาติในทุกด้าน รวมทั้งเป็นโอกาสที่จะแนะนำให้กลุ่มผู้ประกอบการท่องเที่ยวเหล่านั้น ได้สัมผัสความงดงามของแหล่งท่องเที่ยวและเสน่ห์ศิลปวัฒนธรรมทั่วภูมิภาคของประเทศ ก่อให้เกิดประโยชน์อย่างมหาศาลต่อการขยายตลาดการท่องเที่ยวไทยไปสู่ตลาดอเมริกาในส่วนของ ASTA และตลาดยุโรปในส่วนของ UFTAA รวมทั้งตลาดเอเชียแปซิฟิก ในส่วนของ PATA

รัฐบาลให้การส่งเสริมและพัฒนาขีดความสามารถในการรองรับการประชุมขนาดใหญ่ ด้วยการสร้างศูนย์ประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ เมื่อปี พ.ศ. 2534 เพื่อเป็นสถานที่จัดงานประชุมของธนาคารโลก ซึ่งให้ประเทศไทยสามารถจัดงานประชุมนานาชาติเข้ามาจัดในประเทศได้เพิ่มมากขึ้น ทำให้ตลาดการประชุมนานาชาติของไทยขยายตัวอย่างกว้างขวาง ส่งผลให้ภาคเอกชนลงทุนพัฒนาธุรกิจศูนย์การประชุมขนาดใหญ่ เช่น ศูนย์การค้าและนิทรรศการนานาชาติกรุงเทพฯ หรือศูนย์นิทรรศการและการประชุมไบเทค (BITEC) ศูนย์อิมแพค (IMPACT Exhibition Center) และศูนย์ประชุมพีช (PEACE) โรงแรมรอยัลลิสฟิซ รีสอร์ท ที่พัทยา เป็นต้น ศูนย์ประชุมดังกล่าวช่วยเพิ่มศักยภาพในด้านสถานที่รองรับการประชุมสัมมนาและการจัดนิทรรศการระดับนานาชาติ รวมทั้งการแข่งขันด้านการตลาดของผู้ประกอบการ

ศูนย์อิมแพค (IMPACT)

ศูนย์ประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ (QSNCC)

ศูนย์การค้าและนิทรรศการนานาชาติกรุงเทพ (BITEC)

ปี พ.ศ. 2541-2542 ถือเป็นโอกาสพิเศษอีก 2 วาระ คือการเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬาอาเซียนครั้งที่ 13 ในปี 2541 และวโรกาสพระชนมายุครบ 6 รอบของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในปี 2542 รัฐบาลอนุมัติให้จัดงานปีท่องเที่ยวไทย 2541-2542 (Amazing Thailand 1998-1999) เพื่อรณรงค์ให้มีการเดินทางมาเยือนประเทศไทยอีกครั้งหนึ่ง หลังจากที่เคยประสบความสำเร็จมาแล้วในการจัดงาน Visit Thailand Year ในปี 2530 การจัดงาน Amazing Thailand 1998-1999 ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมการเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ครั้งที่ 13 และร่วมเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษาครบ 6 รอบ รวมทั้งเพื่อยกระดับคุณภาพของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว และใช้เป็นปัจจัยเชิญชวนให้นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวทั่วทุกภูมิภาคเพิ่มมากยิ่งขึ้น โดยการนำเสนอการท่องเที่ยวประเทศไทยในรูปแบบและสีสันที่แปลกใหม่กว่าที่ผ่านมา เพื่อให้เกิดความน่าสนใจและพิเศษโดดเด่น จูงใจให้นักท่องเที่ยวเดินทางกลับมาท่องเที่ยวประเทศไทยอีกครั้ง โดยคาดว่าจะตลอดช่วง 2 ปี (2541-2542) จะมีนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศเดินทางเข้ามาอย่างน้อย 17 ล้านคน ทำรายได้เข้าสู่ประเทศไม่ต่ำกว่า 600,000 ล้านบาท และจะมีคนไทยเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศอย่างน้อย 122 ล้านครั้ง ก่อให้เกิดรายได้หมุนเวียนในประเทศอย่างน้อย 415,000 ล้านบาท

ปี พ.ศ. 2543 หรือ ค.ศ. 2000 ยังคงเป็นปี Amazing Thailand 2000 โดยเพิ่มระยะเวลาต่อเนื่องจาก Amazing Thailand 1998-1999 ประเทศไทยยังคงได้เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมนานาชาติครั้งใหญ่หลายงาน อาทิเช่น

การประชุมเพื่อการท่องเที่ยวระดับนานาชาติ AFT 2000 หรือ Asean Tourism Forum 2000 ซึ่งเป็นการประชุมทางด้านการท่องเที่ยวที่สำคัญที่สุดของประเทศอาเซียน โดยมีวัตถุประสงค์ ในการประสานความร่วมมือระหว่างประเทศอาเซียนทางด้านการท่องเที่ยว เพื่อให้เป็นจุดหมายปลายทางอันเดียวกันในการสร้างสิ่งดึงดูดใจหลากหลายในตลาดท่องเที่ยวโลก นำไปสู่การส่งเสริมภาพลักษณ์การพัฒนาการท่องเที่ยวในกลุ่มชาติอาเซียน ในช่วงเวลาของการประชุมครั้งนี้ก่อให้เกิดรายได้เข้าประเทศประมาณ 200 ล้านบาท และประโยชน์จากการเจรจาธุรกิจท่องเที่ยวอีกมากมาย

การประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการค้าและการพัฒนา (อังค์ถัด) หรือ United Nation Conference on Trade and Development (UNCTAD) เป็นการประชุมหารือ

และเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศ โดยผ่านความร่วมมือ การเจรจา และการเป็นส่วนร่วมซึ่งกันและกัน ตลอดจนเสริมสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศต่างๆ โดยมีผู้เข้าร่วมการประชุมครั้งนี้ประมาณ 3000 คน จาก 159 ประเทศทั่วโลก ยังไม่รวมถึงผู้ติดตามและผู้สื่อข่าวอีกจำนวนมาก สามารถสร้างรายได้สู่ภาคธุรกิจการท่องเที่ยวและบริการไม่น้อยกว่า 700 ล้านบาท

งาน ADEX 2000 งานส่งเสริมกิจกรรมดำนํ้าเอเชีย เป็นงานส่งเสริมการขายกิจกรรมดำนํ้าขนาดใหญ่ ที่ได้รับความสนใจจากผู้ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับการดำนํ้าและนักกีฬาดำนํ้าทั่วภูมิภาคเอเชีย การจัดงานครั้งนี้นอกจากจะมีผู้เข้าร่วมงานประมาณ 12,000 คน โดยเป็นผู้ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับการดำนํ้า ผู้ที่มาออกบูธเสนอขายกิจกรรม และผู้สนใจกีฬาดำนํ้า ซึ่งนอกจากจะก่อให้เกิดรายได้แล้วยังเป็นโอกาสให้ประเทศไทยได้เผยแพร่ศักยภาพของทรัพยากรทางทะเล แหล่งดำนํ้า และความพร้อมของสิ่งอำนวยความสะดวก ซึ่งถือเป็นจุดขายในตลาดท่องเที่ยวที่นับวันจะได้รับความนิยม และแพร่หลายในกลุ่มนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างประเทศ

เมื่อข้ามสู่สหัสวรรษใหม่ ค.ศ. 2001 ประเทศไทยเป็นสถานที่จัดงานประชุมการประกันชีวิตในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก ครั้งที่ 6 (Asia Pacific Life Insurance Congress) มีผู้เข้าร่วมงานกว่า 10,000 คน ปี 2545 หรือ ค.ศ. 2002 เป็นปีแห่งการท่องเที่ยวอาเซียน (Visit ASEAN Year 2002) และเป็นปีแห่งการสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์ครบ 220ปี นอกจากนี้มีการเฉลิมฉลอง การจัดกิจกรรมมากมาย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ยังจัดโครงการ "เที่ยวทั่วไทย ไปได้ทุกเดือน" เพื่อส่งเสริมให้เกิดกระแสของการเดินทางอย่างต่อเนื่องตลอดปี

ท่องเที่ยวอ่าวไทย
สูงสุด ไปได้ทุกเดือน

1998
-
1999

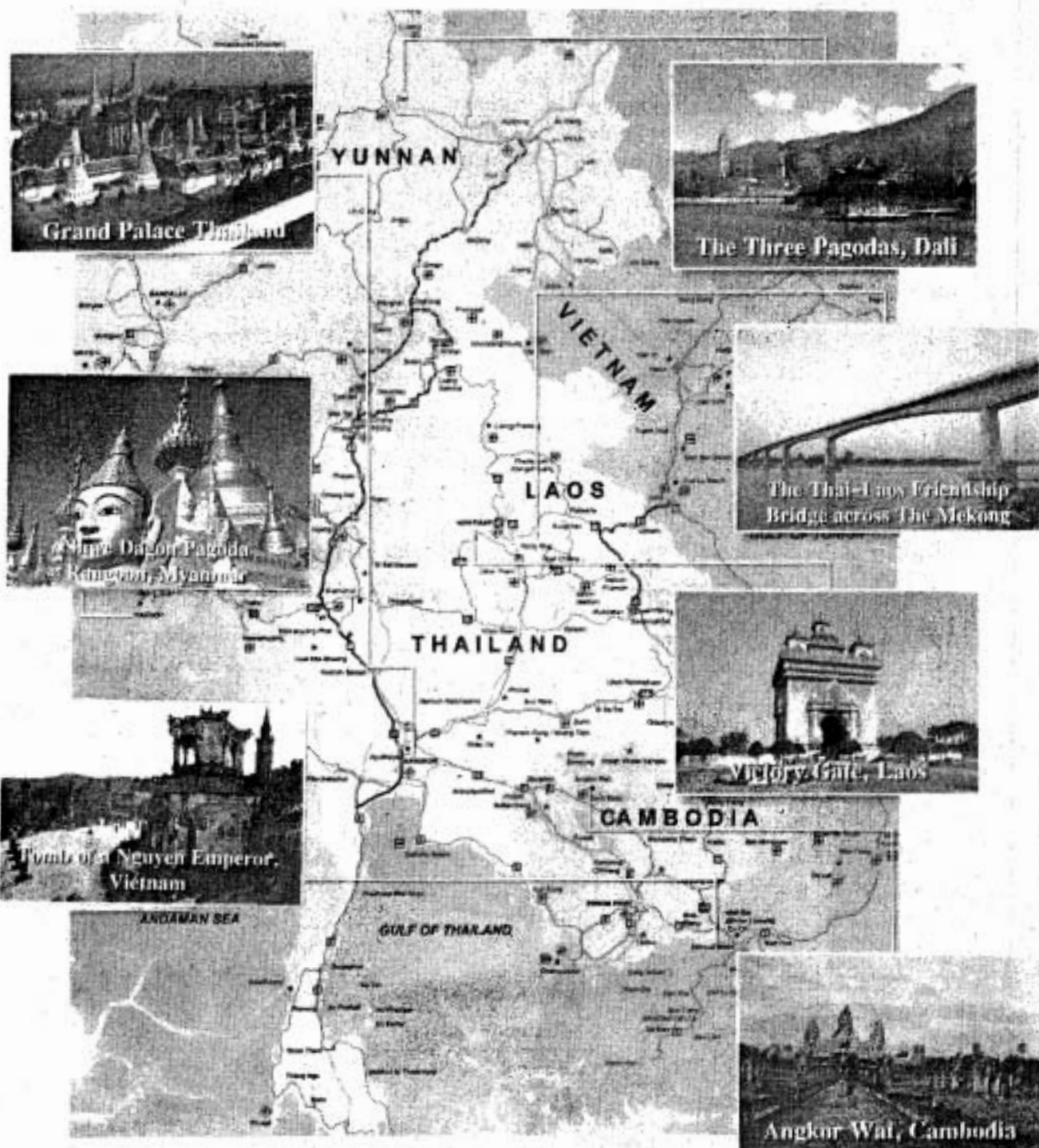
amazing
THAILAND

ในฐานะที่ประเทศไทยเป็นผู้นำ ในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งนอกจากจะเป็น “ประตูสู่อินโดจีน (Gateway to Indo-China)” แล้วไทยยังเป็นศูนย์กลาง และเป็นฐานสำคัญในการเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวในอนุภาคลุ่มแม่น้ำโขง ตาม “โครงการด้านการท่องเที่ยวของอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง (Agency for Coordinating Mekong Tourism Activities : AMTA)” ซึ่งสืบเนื่องจากโครงการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจในภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง 6 ประเทศ อันประกอบด้วย ประเทศกัมพูชา ลาว พม่า ไทย เวียดนาม และจีน-มณฑลยูนนาน ซึ่งเริ่มขึ้นเมื่อปี 2535 โดยธนาคารเพื่อการพัฒนาเอเชีย (ADB) ได้ให้ความช่วยเหลือทางวิชาการและงบประมาณเพื่อศึกษาความเป็นไปได้ รวมทั้งกำหนดกรอบหลักความร่วมมือในอนุภาคลุ่มแม่น้ำโขง 6 ประเทศ โดยศึกษารายละเอียด 7 สาขา ได้แก่ สาขาคมนาคมขนส่ง สาขาพลังงาน สาขาการค้า สาขาการลงทุน สาขาการท่องเที่ยว สาขาการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และสาขาการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม สำหรับโครงการด้านการท่องเที่ยวของภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง การดำเนินงานจะเน้นการวางแผนการตลาดร่วมกันระหว่างประเทศสมาชิกในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง เพื่อส่งเสริมให้อนุภูมิภาคนี้ เป็นจุดหมายปลายทางที่สำคัญของการท่องเที่ยวในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก โดยมีแหล่งท่องเที่ยวที่แต่ละประเทศนำเสนอเป็นสินค้าเชื่อมโยงในอนุภาคลุ่มแม่น้ำโขง ดังนี้

ประเทศ	แหล่งท่องเที่ยว		
ไทย	เกาะรัตนโกสินทร์ ปราสาทหินพนมรุ้ง	บ้านเชียง จ.อุดรธานี จ.เข็ญราช	จ.อุบลราชธานี
กัมพูชา	นครวัด ทะเลสาบ Tonle Sap	พนมเปญ รัตนคีรี	สีหนุวิลล์
ยูนนาน	คุนหมิง ดาลี	ป่าหิน (Stone Forest) หลี่เจียง	สิบสองปันนา
ลาว	หลวงพระบาง เชียงทอง (ทุ่งไหหิน)	จัมปาสัก หลักเสา	เวียงจันทน์
พม่า	ย่างกุ้ง ทะเลสาบพม่า	กุเซาทอง (Kyaikhtye) อัมมันคาเทมเบือ (bagan)	มัตตเลย์
เวียดนาม	ฮานอย Hue	ฮ่าวฮาลอง ฮานัง	Ninh Binh

ตารางที่ 11 แหล่งท่องเที่ยวเชื่อมโยงของแต่ละประเทศในอนุภาคลุ่มแม่น้ำโขง
ที่มา : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

ทั่วทุกภาคของประเทศไทย สามารถใช้เป็นแหล่งเชื่อมโยงทางการท่องเที่ยว เป็นประตูสู่อินโดจีน เป็นศูนย์กลางและเป็นฐานสำคัญในการเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวใน อนุภาคลุ่มแม่น้ำโขง นอกจากนี้ยังมีโครงการเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านตอนใต้สุดของ ประเทศคือ “โครงการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย อินโดนีเซีย-มาเลเซีย-ไทย” เป็นโครงการความร่วมมือระหว่างประเทศในเขตสามเหลี่ยมเศรษฐกิจ ซึ่งในด้านการท่องเที่ยวจะมุ่ง เน้นการส่งเสริมการตลาด และการประชาสัมพันธ์ จากนั้นจะพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้าน การท่องเที่ยว พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและการคมนาคมสามารถเดินทางท่องเที่ยวเชื่อมโยง ถึงกันได้อย่างสะดวกสบาย เป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบเชื่อมโยงอันจะก่อประโยชน์ ร่วมกันทั้ง 3 ฝ่าย โดยเฉพาะประเทศไทยซึ่งเป็นศูนย์กลางและเป็นฐานสำคัญในการเชื่อมโยง การท่องเที่ยวในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์

สถานการณ์การท่องเที่ยว

การท่องเที่ยวขาเข้า (Inbound Tourism) นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2503 เป็นต้นมา จำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางเข้าประเทศไทย มีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง โดยมีอัตราการขยายตัว สูงกว่าอัตราการขยายตัวของตลาดนักท่องเที่ยวโลกมาโดยตลอด ส่งผลให้ประเทศไทยอยู่ในกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวยอดนิยม 20 อันดับแรกของโลกมาตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2533

การท่องเที่ยวภายในประเทศ (Domestic Tourism) การเดินทางท่องเที่ยว ภายในประเทศของคนไทย มีการขยายตัวไม่มากนัก ในช่วงต้นคือประมาณปี พ.ศ. 2530-2535 แต่นับจากปี พ.ศ. 2535 เป็นต้นมา สถานการณ์การท่องเที่ยวภายใน ประเทศมีการพัฒนาขึ้นเป็นลำดับ

การท่องเที่ยวขาเข้าของชาวต่างประเทศ และการท่องเที่ยวภายในประเทศของ คนไทย กระจายไปยังแหล่งท่องเที่ยวหลักทั่วประเทศ โดยศูนย์กลางการท่องเที่ยวอยู่ที่ กรุงเทพมหานคร ซึ่งมีนักท่องเที่ยวมาเยือนและมีส่วนแบ่งของรายได้จากนักท่องเที่ยวมากที่สุด รองลงมาคือ ภูเก็ต เชียงใหม่ และหาดใหญ่ หากจำแนกนักท่องเที่ยวต่างประเทศ และนักท่องเที่ยวคนไทย จะพบว่านักท่องเที่ยวต่างประเทศจะหนาแน่นอยู่ที่กรุงเทพฯ ภูเก็ต พัทยา เชียงใหม่ และพังงา ตามลำดับ ส่วนนักท่องเที่ยวคนไทยจะหนาแน่นอยู่ที่ กรุงเทพมหานคร กาญจนบุรี เชียงใหม่ ชะอำ นครราชสีมา ตามลำดับ (ภาพที่ 3,4,5 และตารางที่ 12,13,14) (ข้อมูล ปี พ.ศ. 2542)

ตารางที่ 12 การกระจายรายได้และการเดินทางภายในประเทศ ปี 2542
 จำแนกตามแหล่งท่องเที่ยว

แหล่งท่องเที่ยวหลัก	ผู้เยี่ยมเยือน		จำนวน		รายได้	
	จำนวน	Δ (%)	นักท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยว	(ล้านบาท)	สัดส่วน
ประมาณการ จำนวนผู้เดินทาง	62,734,879		43,717,190	19,017,689	466,176.23	
รวม	86,824,520	+5.87	57,573,038	29,251,482	439,960.02	100.00
1. กรุงเทพมหานคร	21,712,401	+4.10	15,958,289	5,754,112	177,119.72	40.26
2.ภูเก็ต	3,083,208	+15.89	2,964,327	118,881	55,714.36	12.66
3. พัทยา	3,454,592	+7.92	3,225,371	229,221	34,926.74	7.94
4. เชียงใหม่	3,349,692	+3.91	3,066,025	283,667	34,045.18	7.74
5. หาดใหญ่	2,224,886	+2.47	1,884,122	340,764	19,038.43	4.33
6. เกาะสมุย	776,851	-1.61	763,753	13,098	9,487.93	2.16
7. กระบี่	1,096,952	+9.29	892,325	204,627	9,372.80	2.13
8. หัวหิน	1,680,975	+12.50	1,157,588	523,387	8,549.03	1.94
9. เชียงราย	1,034,597	+0.85	965,062	69,535	8,155.34	1.85
10. ชะอำ	2,876,251	+6.59	1,274,591	1,601,660	6,845.16	1.51
11. ระยอง	2,172,223	+3.82	1,446,507	728,716	5,883.14	1.34
12. สุโขทัย-สก	632,095	+0.16	537,315	94,780	5,852.67	1.33
13. กาญจนบุรี	4,066,132	+3.39	1,375,298	2,692,834	5,507.94	1.25
14. พิษณุโลก	1,857,414	+3.49	1,424,196	433,218	4,314.87	0.98
15. พังงา	1,702,929	+344.75	338,887	1,364,042	3,251.19	0.74
อื่นๆ	35,131,322	+2.98	20,302,380	14,828,942	52,093.52	11.84

ที่มา : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

หมายเหตุ : การเดินทางท่องเที่ยวในแต่ละครั้งของผู้เยี่ยมเยือนจะเดินทางโดยเฉลี่ย 1.40
 จังหวัด

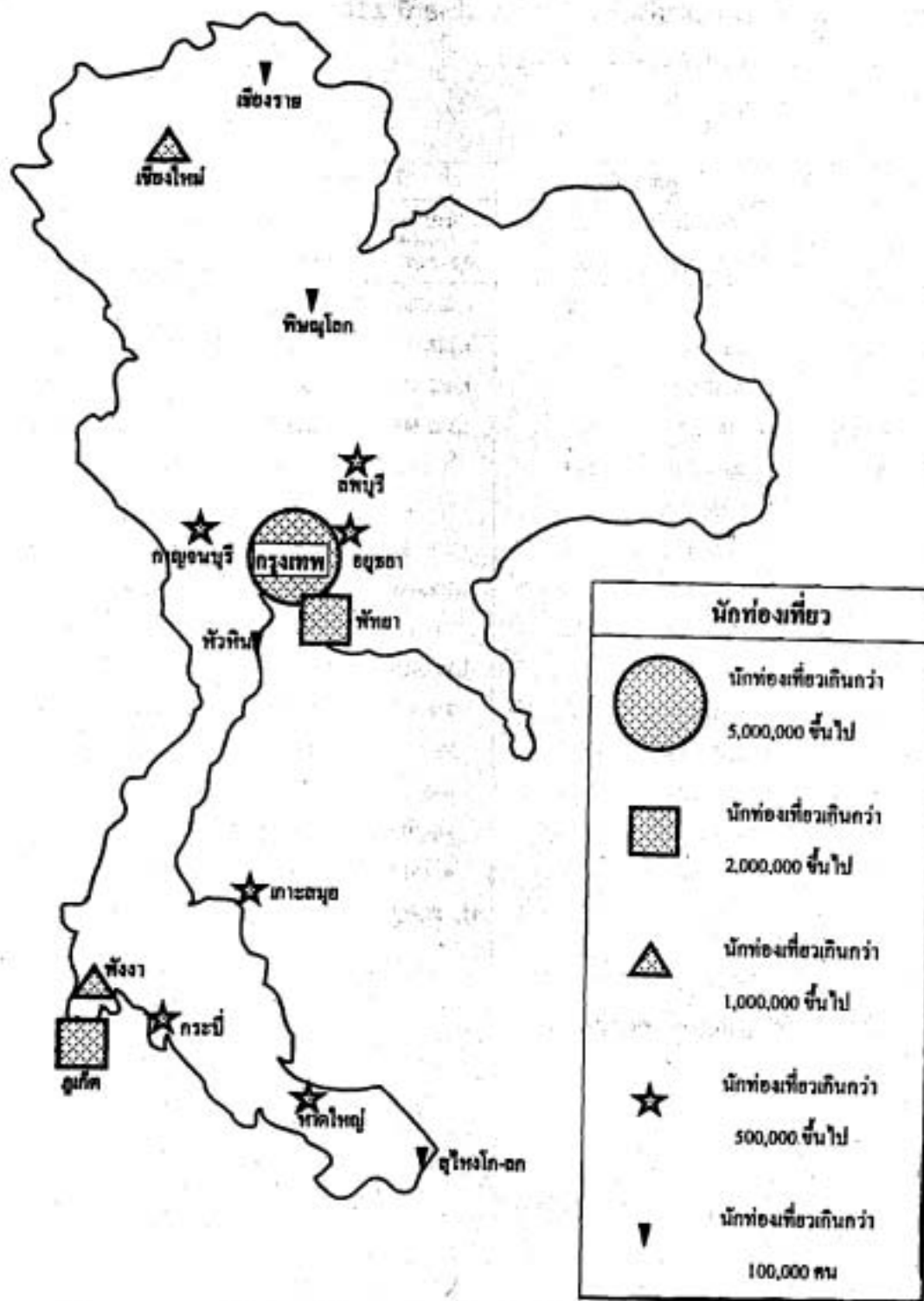

ตารางที่ 13 การเดินทางภายในประเทศของชาวต่างประเทศ ปี 2542
จำแนกตามแหล่งท่องเที่ยว

แหล่งท่องเที่ยวหลัก	ผู้เยี่ยมชม		นักท่องเที่ยว		นักท่องเที่ยว	
	จำนวน	Δ(%)	จำนวน	Δ(%)	จำนวน	Δ(%)
รวม	23,696,022	+14.35	18,278,961	+8.91	5,317,061	+38.07
1. กรุงเทพมหานคร	7,953,877	+6.55	7,419,028	+6.75	534,849	+3.79
2. พัทยา	2,408,039	+9.84	2,356,456	+9.85	51,583	+9.17
3.ภูเก็ต	2,167,802	+15.23	2,117,864	+12.71	49,938	+2,132.36
4. เชียงใหม่	1,306,957	+15.89	1,263,761	+15.66	43,196	+23.01
5. พังงา	1,146,338	+902.85	93,329	+144.60	1,053,009	+1,282.77
6. อุดรธานี	900,073	+31.84	135,715	+12.03	764,358	+35.86
7. หาดใหญ่	788,241	+2.94	690,512	+3.25	97,729	+0.82
8. กาญจนบุรี	690,526	+9.60	252,723	+11.04	437,802	+8.79
9. เกาะสมุย	637,625	-0.50	634,750	-0.47	2,875	-6.87
10. กระบี่	531,022	+7.01	420,267	+7.81	110,766	+4.05
11. สพบุรี	516,222	+2.30	23,864	-4.59	492,358	+2.66
12. สุโขทัย-โกสุมพิสัย	444,029	-0.11	375,789	+0.54	68,240	-3.52
13. หัวหิน	348,106	+32.71	326,026	+33.66	22,080	+19.94
14. เชียงราย	340,462	+10.72	324,830	+9.30	15,622	+49.79
15. พิษณุโลก	326,872	+3.06	237,552	+4.15	89,320	+0.27
อื่นๆ	3,089,842	+10.28	1,606,505	+9.54	1,483,337	+11.10

ที่มา : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

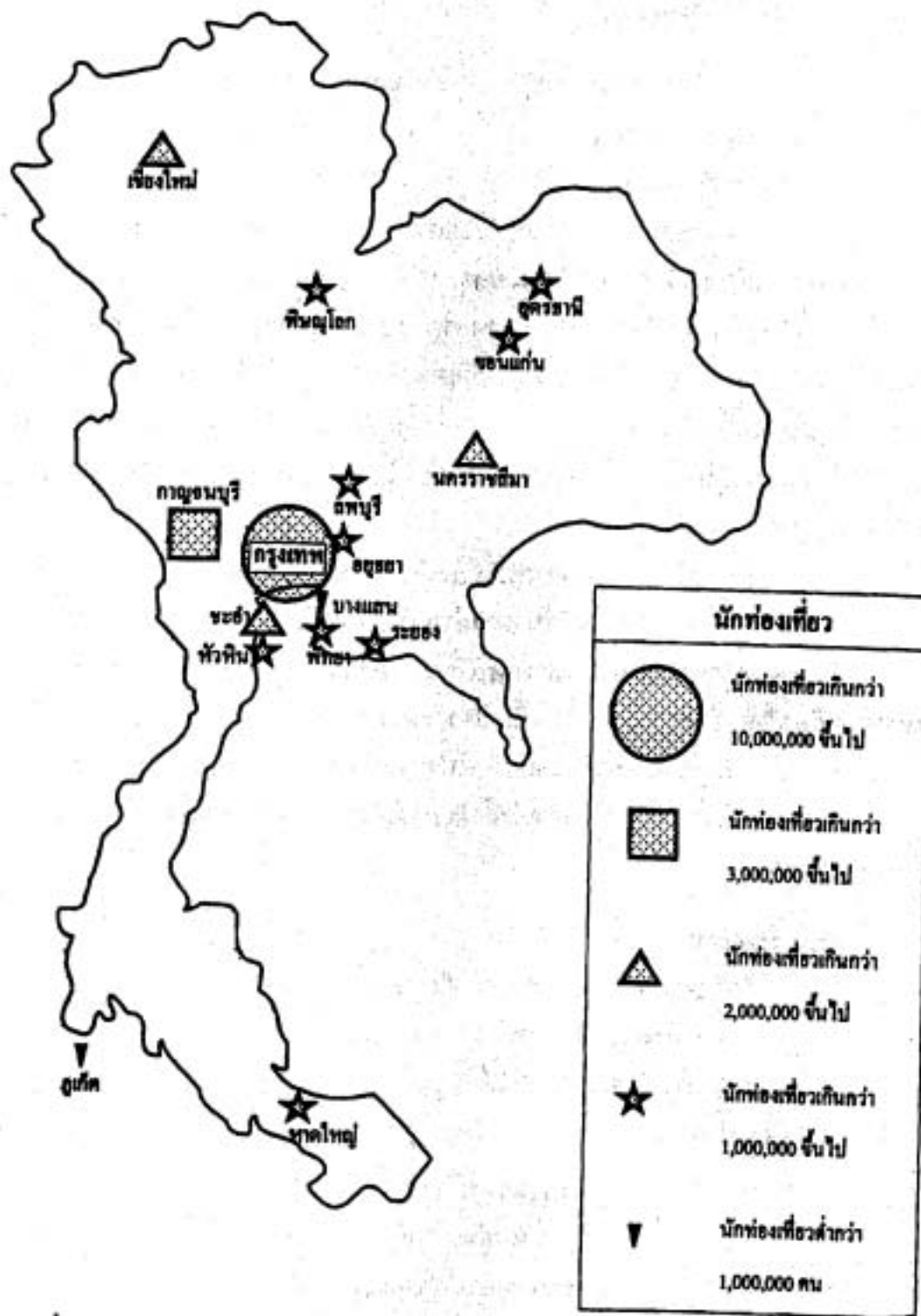

แผนที่ 2 การกระจายตัวของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศในประเทศไทย
ที่มา การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

ตารางที่ 14 การเดินทางภายในประเทศของคนไทย ปี 2542
จำแนกตามแหล่งท่องเที่ยวหลัก

แหล่งท่องเที่ยวหลัก	ผู้เยี่ยมชม		นักท่องเที่ยว		นักท่องเที่ยว	
	จำนวน	Δ(%)	จำนวน	Δ(%)	จำนวน	Δ(%)
รวม	63,228,498	+3.02	39,294,077	+2.52	23,934,421	+3.86
1. กรุงเทพมหานคร	13,758,254	+2.73	8,539,261	+2.33	5,219,263	+3.41
2. กาญจนบุรี	3,377,607	+2.21	1,122,585	+0.67	2,255,032	+2.99
3. ชะอำ	2,588,585	+5.34	1,062,433	+2.41	1,526,152	+7.48
4. นครราชสีมา	2,084,143	+4.73	1,342,241	+5.03	741,902	+4.20
5. เชียงใหม่	2,012,735	-2.63	1,802,264	-0.29	210,471	-18.92
6. ระยอง	1,929,513	+3.03	1,251,807	+2.52	677,706	+3.99
7. ขอนแก่น	1,658,026	+8.10	1,206,583	+9.72	451,443	+4.00
8. พิษณุโลก	1,530,542	+3.58	1,186,646	+4.20	343,896	+1.50
9. สทูลพิริ	1,519,104	+5.33	493,575	+0.19	1,025,529	+7.99
10. หาดใหญ่	1,436,645	+2.22	1,193,610	+2.58	243,035	+0.45
11. ยะโยธา	1,686,882	+3.11	358,979	+6.14	1,024,903	+2.08
12. หัวหิน	1,332,869	+8.20	831,562	+8.67	501,307	+7.43
13. อุตรธานี	1,262,241	+3.56	996,777	+3.41	265,464	+4.12
14. พัทยา	1,046,553	+3.74	868,915	+3.53	177,638	+4.79
15. บางแสน	996,631	-1.58	417,882	-11.86	578,749	+7.46
อื่น ๆ	25,310,898	+2.83	16,618,967	+2.29	8,691,931	+3.87

ที่มา : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

แผนที่ 3 การเดินทางภายในประเทศของนักท่องเที่ยวคนไทย
ที่มา การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

การพัฒนาและส่งเสริมอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้จัดทำแผนแม่บทเพื่อการพัฒนาและส่งเสริมอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ดังนี้

1. การส่งเสริมการท่องเที่ยว

(1) การส่งเสริมการท่องเที่ยวตลาดต่างประเทศ โดยการกำหนดเป้าหมายตลาดต่างประเทศ เพื่อดำเนินการทั้งเชิงรุก และการรักษากลุ่มตลาดบางประเทศ

(2) การส่งเสริมการท่องเที่ยวตลาดในประเทศ (ไทยเที่ยวไทย) เน้นกลุ่มเป้าหมาย 7 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้มีรายได้สูง กลุ่มครอบครัว กลุ่มข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ กลุ่มเยาวชน/นักศึกษา กลุ่มผู้สูงอายุ/วัยเกษียณ และกลุ่ม MICE (ประชุมสัมมนา นิทรรศการ และการท่องเที่ยวแบบเป็นรางวัล) ในการส่งเสริมให้ไทยเที่ยวไทย ใน 2 ลักษณะ คือ

- การส่งเสริมการเดินทางท่องเที่ยวด้วยตนเอง
- การส่งเสริมการใช้บริการผ่านบริษัทนำเที่ยว

(3) การชะลอการเดินทางท่องเที่ยวต่างประเทศของคนไทย โดยการชะลอหรือเพิ่มทางเลือกให้คนไทยเดินทางท่องเที่ยวในประเทศ โดย

- การรณรงค์สร้างจิตสำนึกให้ใช้ของไทยและท่องเที่ยวในเมืองไทย
- การรณรงค์สร้างจิตสำนึกในการใช้จ่ายอย่างประหยัดเมื่อมีการเดินทางออกนอกประเทศ

2. การพัฒนาการท่องเที่ยว

(1) การพัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยว

(2) การพัฒนากิจกรรมทางการท่องเที่ยว

(3) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และสิ่งอำนวยความสะดวกด้านคมนาคมขนส่ง ทั้งทางอากาศ ทางน้ำ และทางบก

3. การพัฒนาบริการทางการท่องเที่ยว

(1) การพัฒนาบุคลากรสู่อุตสาหกรรมท่องเที่ยว เพื่อพัฒนาบุคลากรให้มีมาตรฐานและคุณภาพ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวของไทยไปสู่ความเป็น World Class Destination โดยร่วมมือกับสถาบันการศึกษา องค์กรภาคธุรกิจ

สมาคม/ชมรมต่าง ๆ รวมทั้งหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง จัดอบรมเพื่อผลิตและพัฒนาบุคลากรที่มีคุณภาพสู่อุตสาหกรรมท่องเที่ยว ดังนี้

- พนักงานโรงแรม
- พนักงานบริการด้านต่าง ๆ เช่น พนักงานขับรถทัวร์ รถแท็กซี่ รถตุ๊ก ๆ และรถรับจ้างทั่วไป

- พนักงานขายสินค้าที่ระลึก
- เจ้าหน้าที่สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง
- มัคคุเทศก์ภาษาต่าง ๆ

(2) การพัฒนาบริการด้านที่พัก

4. การพัฒนาการอำนวยความสะดวกในการเข้าเมือง

(1) เพิ่มประสิทธิภาพการตรวจลงตราเข้าเมืองที่สนามบิน และด่านชายแดน

(2) พิจารณาอำนวยความสะดวกในการเข้าเมือง ทางด้านภาคใต้ เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวจากมาเลเซียและสิงคโปร์

(3) อำนวยความสะดวกในการนำวีสดูอุปกรณ์มาจัดประชุม และนิทรรศการในประเทศไทย

5. การพัฒนาการดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว เป็นภาระหน้าที่หลักของกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ร่วมกับการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ดำเนินการดังนี้

(1) จัดตั้งศูนย์ช่วยเหลือนักท่องเที่ยว เพื่ออำนวยความสะดวกต่อชีวิตและทรัพย์สิน

(2) จัดทำโครงการโทรเบอร์เดียวเที่ยวทั่วไทย 1155 สำหรับให้บริการนักท่องเที่ยวสอบถามข้อมูลด้านต่าง ๆ รวมทั้งร้องเรียนในกรณีได้รับความเดือดร้อน

(3) แก้ไขเพิ่มเติมกฎกระทรวงออกตามความในพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. 2535 เพื่อปรับปรุงการคุ้มครองความปลอดภัยและการให้บริการนักท่องเที่ยว ดังนี้

- กำหนดให้ผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวต้องจัดให้บุคคลซึ่งได้รับใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์ ปฏิบัติหน้าที่ในการนำเที่ยวแก่นักท่องเที่ยว

- กำหนดให้ผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวต้องจัดให้มีการประกันภัยอุบัติเหตุแก่นักท่องเที่ยวและมัคคุเทศก์ในระหว่างการเดินทางท่องเที่ยว
- ปรับปรุงหลักเกณฑ์ในการวางหลักประกันของผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวแต่ละประเภท

6. การพัฒนาระบบสารสนเทศและพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ การเติบโตของเทคโนโลยีสารสนเทศ และพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ในตลาดท่องเที่ยวโลก ผลักดันให้ธุรกิจท่องเที่ยวไทยต้องมีความพร้อม ในการติดต่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านทางสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยดำเนินการดังนี้

(1) พัฒนา Website ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยให้เชื่อมโยงกับธุรกิจเอกชนและหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องอย่างกว้างขวาง และมีประสิทธิภาพ สามารถเข้าถึงได้ด้วยความเร็ว

(2) พัฒนาระบบการขายผ่าน Website เพื่อสนับสนุนการพัฒนาระบบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-Commerce) โดย Website ของ ททท.จะต้องเป็น Portal Site ที่สามารถรองรับการเชื่อมโยงกับ Website ของภาคธุรกิจเอกชนได้อย่างรวดเร็วและกว้างขวาง

7. ความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน การพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวกับประเทศเพื่อนบ้าน ด้วยการให้ความร่วมมือด้านการพัฒนาบุคลากร การให้ความร่วมมือด้านการวิจัยหรือจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยว การให้ความร่วมมือด้านการตลาด โดยใช้ความได้เปรียบของประเทศไทยเป็นโอกาส ที่จะสามารถพัฒนาตนเองเป็นผู้นำทางการท่องเที่ยวในภูมิภาคและจะพัฒนาเพื่อยกระดับมาตรฐานการท่องเที่ยวจากกลุ่มประเทศในภูมิภาค เพื่อดึงนักท่องเที่ยวจากภูมิภาคอื่นให้เดินทางมาเยือน ดังนี้

(1) การผลักดันให้เกิดเครือข่ายคมนาคมเชื่อมโยงทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ เช่น อาจสร้างพันธมิตรระหว่างสายการบินในภูมิภาค กำหนดระบบราคา และการสำรองที่นั่งให้ความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว การลดภาษีสนามบินสำหรับการเดินทางระหว่างประเทศในกลุ่มเพื่อนบ้าน หรือเร่งรัดการพัฒนาถนน เช่น เส้นทางกรุงเทพ-อัญประเทศ-ปอยเปต-ศรีโสภณ-เสียมเรียบ-พระตะบอง-พนมเปญ-โฮจิมินห์ซิตี้ - วังเตา หรือการพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวทางน้ำตามลำน้ำโขง เป็นต้น

(2) การอำนวยความสะดวกในเรื่องของระเบียบพิธีการเข้าเมือง อาจมีความร่วมมือพัฒนาไปถึงให้มีการตรวจลงตราเพียงครั้งเดียว สามารถเดินทางท่องเที่ยวได้มากกว่าหนึ่งประเทศในแถบภูมิภาค

(3) การส่งเสริมทางการตลาดท่องเที่ยวร่วมกัน โดยการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในประเทศเพื่อนบ้าน ให้มีความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยวสำหรับผนวกชายเป็นรายการนำเที่ยวเดียวกัน เป็นการเพิ่มความน่าสนใจให้แก่แหล่งท่องเที่ยวในภูมิภาค เช่น สโลแกน ONE DESTINATION TWO KINGDOM หรือการส่งเสริมการท่องเที่ยวในกลุ่มอินโดจีน อนุภาคลุ่มแม่น้ำโขง ซึ่งประกอบด้วย ประเทศไทย กัมพูชา จีน ลาว พม่า และเวียดนาม

8. การเพิ่มประสิทธิภาพองค์กร องค์กรหลักที่เกี่ยวข้องได้แก่ องค์กรภาครัฐ องค์กรภาคเอกชน และองค์กรท้องถิ่น

(1) องค์กรภาครัฐ องค์กรหลักคือการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย มีการปรับโครงสร้างขององค์กรเพื่อลดความซ้ำซ้อน และเพิ่มความคล่องตัวในการทำงาน การเปิดสำนักงานการตลาดทท. ในต่างประเทศเพิ่มขึ้น การว่าจ้างตัวแทนการตลาดและการจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวไทย (พสท.) เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานที่ไม่แสวงหากำไร และแบ่งเบาภาระงบประมาณของรัฐ

(2) องค์กรภาคเอกชน นำเสนอร่าง พ.ร.บ. สภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว และมีการระดมเงินทุนในลักษณะ Matching Fund ระหว่างรัฐและเอกชน เพื่อเป็นทุนสำหรับการส่งเสริมการประชุมสัมมนา นิทรรศการ และการท่องเที่ยวแบบเป็นรางวัล (MICE) ให้การสนับสนุนข้อมูลสถิติและวิจัยที่ทันสมัยแก่ภาคเอกชน เพื่อประโยชน์ในการดำเนินธุรกิจ รวมทั้งการลงทุนจัดและเข้าร่วมงานส่งเสริมการขายทั้งในและต่างประเทศที่สำคัญ ซึ่งภาคเอกชนไม่สามารถดำเนินการด้วยตัวเองได้

(3) องค์กรท้องถิ่น มีการให้คำปรึกษาต่อองค์กรในท้องถิ่นและร่วมดำเนินการพัฒนาส่งเสริมการท่องเที่ยวของท้องถิ่นมาโดยตลอด ในรูปแบบของการฝึกอบรม การร่วมประชุมให้ข้อเสนอแนะ การให้คำแนะนำจัดทำโครงการต่างๆ ทั้งนี้เพื่อเป็นไปตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ที่ได้ระบุให้ท้องถิ่น (เทศบาล เมืองพัทยา อบต. อบจ.) เป็นหน่วยงานรับผิดชอบด้านการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่รับผิดชอบของตน ซึ่งองค์

กรปกครองท้องถิ่นเหล่านั้น โดยเฉพาะอบต. (ที่มีแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่รับผิดชอบมาก) จำเป็นต้องได้รับการส่งเสริมในด้านองค์ความรู้ความเข้าใจ ในการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างครบถ้วน เพื่อให้สามารถสนับสนุนอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศได้อย่างสอดคล้องกับนโยบายโดยรวมของรัฐ

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้กำหนดนโยบายด้านการท่องเที่ยวในเชิงรุก เพื่อการพัฒนาและส่งเสริมอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย ในช่วงทศวรรษหน้าให้มีความมั่นคงและเติบโตยิ่งขึ้น ดังนี้

- 1) พัฒนาให้ประเทศไทย คงความเป็นผู้นำทางการท่องเที่ยวในภูมิภาคเอเชียอย่างต่อเนื่อง เพื่อก้าวสู่ความเป็น World Class Destination
- 2) พัฒนาการท่องเที่ยวของไทยให้เป็นสาขาหลักทางเศรษฐกิจ ที่มีความสำคัญควบคู่ไปกับสาขาเกษตรกรรมและอุตสาหกรรม
- 3) เร่งรัดให้เกิดการกระจายตัวของนักท่องเที่ยว และรายได้จากการท่องเที่ยว ออกสู่ภูมิภาคอื่น ๆ ของประเทศนอกเหนือจากเมืองท่องเที่ยวหลักในปัจจุบัน
- 4) ปรับปรุงโครงสร้างอุตสาหกรรมท่องเที่ยวให้ทันสมัย เพื่อให้ผู้ประกอบการไทยมีความพร้อมในการแข่งขันที่จะตามมาจากการเปิดเสรีการค้า
- 5) สนับสนุนให้องค์กรปกครองท้องถิ่น มีความพร้อมและเข้มแข็งในการบริหารจัดการ ในบริการธุรกิจท่องเที่ยวในพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อผลประโยชน์ของท้องถิ่นโดยตรง
- 6) อนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวของไทยให้คงความเป็นธรรมชาติที่สมบูรณ์ และสะท้อนถึงความเป็นเอกลักษณ์ วัฒนธรรมไทยที่ชัดเจน

*****